

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Les hordes feixistes no posaran el peu a Catalunya si no és per donar compte de llurs crims.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barceloneta, 13 — Telèfon n.º 285

ANY III

Mataró dissabte 19 març 1938

NUM. 516

NÚMERO SOLT, 15 cts
S'ABONEN: 2'50 PESSETES MES

En les hores supremes...

Diffícilment trobaríem res tan imprevisible i refractari a les matemàtiques com és la guerra, amb totes les seves incidències i àdhuc amb el seu resultat. Són molts els exemples que ens mostra la Història, de batalles guanyades pel contendent que compta amb menys probabilitats segons la tècnica de la guerra. En la guerra, ultra l'atzar i els imponderables, hi juga un paper principalíssim l'entusiasme, la moral combativa, la voluntat de vèncer. Per això veiem grans exèrcits derrotats per tropes irregulars molt inferiors en armament, en nombre, en disciplina... Les guerres d'invasió han fet fallar molts càlculs, han fet fracassar molts generals reputats bons estratèges. I és que per més que hom cregui el contrari, per damunt de totes les forces materials cridades a actuar fredament—per importants que siguin—hi ha la força moral que, animant l'esperit del combatent, constitueix el motor de les victòries. Vegem els exemples més recents.

¿Qui hauria dit que els formidables exèrcits napoleònics haguessin de rebre els desastres que reberen a Espanya en la Guerra de la Independència? Quan en 1914 es declarà la Guerra Europea, tota la gent assabentada pronosticava una victòria fulminant d'Alemanya i els seus aliats. I aquesta victòria, no solament no existí, sinó que fou impossible malgrat haver guanyat gairebé totes les batalles i haver envaït Bèlgica i França enmig d'horroroses destruccions i d'espantoses matances, amb la qual cosa l'Imperi dels Hohenzollern cavava la seva fossa.

Ara mateix, en la nostra guerra — guerra d'invasió també — segurament ens trobaríem que els tècnics alemanys i italians que operen amb els facciosos per arrabassar-nos la llibertat, podrien contar-nos els fracassos experimentats en llurs teories de guerra total i sobre un pla d'operacions de realització matemàtica. Guadalaajara i Terol (sí, Terol, malgrat tot) han estat el pes sobre de gran nombre de militars encarcerats que s'havien arribat a creure infalibles en les coses de la guerra. ¿Madrid? Quines raons científiques o estratègiques—reons materials—s'han oposat a la criminal obsessió d'a poderar-se de la Invicta capital de la República? Cap, perquè per aquest costat tot era favorable a les tropes mercenàries que l'atacaren quan Madrid era defensat només per uns braus milicians, i després també. Però Madrid era i és defensat per fills del poble contra el feixisme internacional i això col·loca els nostres lluitadors en una superioritat que els fa invencibles.

¿Recordeu la victòria de Brihuega? Precisament, ahir es complí el primer aniversari d'aquella gloriosa acció l'esperit de la qual hem de mantenir fins al triomf definitiu. Els italians sofriren una derrota sense precedents llevat dels d'Addua i Caporetto. I fou un exèrcit incipient, un exèrcit en formació i mancat del material bèl·lic indispensable que li infligí la gran desfeta que, en posar davant del món la covardia feixista italiana amb documents com a proves irrefutables, irrità el «Duce» fins a l'exasperació.

No. Per més que ens perjudiqui la mil vegades criminals invasió italo-alemanya, per més que el recompte de les forces pròpies davant les de l'enemic ens doni un balanç desfavorable (lluitem contra els tres Estats, Itàlia, Alemanya i Portugal, contra els moros i altres estrangers, i com a cosa secundària els facciosos espanyols) no hem de creure que hàgim de perdre la guerra.

Significa massa per a nosaltres, els catalans i tots els espanyols, el resultat d'aquesta guerra per a resignar-nos a perdre-la? Perdre la guerra voldria dir sotmetre'ns al jou infamant del feixisme estranger, com si no fos prou oprobriós un feixisme indígeha. Voldria dir la pèrdua de la llibertat com a homes i el retrocés social com a obrers. Perdre la guerra seria el retorn a la més abominable i abjecta de les esclavituts.

I els feixistes han guanyat molt de terreny en les darreres operacions. N'havien guanyat molt més abans de l'ofensiva d'Aragó. Això és el que veu el ciutadà antifeixista, i de vegades arriba a dubtar del triomf de la causa per la qual dóna la vida.

Evidentment, la complicitat de França i Anglaterra amb les potències feixistes ens ha fet molt de mal. Han estat d'acord per assassinar la Revolució, els agressors i els encobridors. La Revolució, però, si bé per les democràcies podia ésser l'únic motiu de «no intervenció», de contemplar impassibles la monstruositat jurídica més gran de la Història, per Hitler i Mussolini, significà un excel·lent pretext per a satisfer llurs desenfrenades ambicions imperiales. La Mediterrània és una via de navegació incomparable. El Pireneu és una posició estratègica única. Anglaterra i França dins de la rateta, heus ací el que representaria la victòria feixista.

¿No veieu que són masses les significacions d'una victòria feixista sobre les armes republicanes? Doncs, precisament per això no podem perdre. No podem perdre, perquè tenim a favor nostre aquell esperit magnífic que converteix els nostres soldats en herois, l'entusiasme de saber se assistit de la

Un article de Joan Peiró a «Catalunya»

Es hora de sacrificis...

Per comèdia és una missió fora de temps, ara. Promoure espectacles cridaners amb mires interessades, partidistes, a aquestes altures és una farsa que ha de merèixer el blasme de la gent que, fent tots els sacrificis, no pensa més que a guanyar la guerra.

Jo trobo molt bé que les dones, que són les qui moralment i espiritualment senten més la guerra, es manifestin al crit de: ¡Tots els homes cap al front! Totes les armes cap on han d'ésser! a condició, però, de prescindir de colors i de pancartes que acusin la presència dels partits i superioritats més hipotètiques que real.

Perquè ara, que els partidismes ja han fet prou estralls, és el Poble, el Poble que resumeix la integritat de les aspiracions populars d'Espanya, l'únic que té dret a manifestar-se i a imposar les directives morals que exigeixen aquestes hores tràgiques.

Els homes, no. Els homes tenen una altra missió ben distinta a la de provocar manifestacions, sobretot si aquestes manifestacions són provocades a profit d'un partit o d'una organització.

La missió dels homes, ara, és d'anar a lluitar al front, quan no són imprescindibles a la reraguarda; i ésser imprescindible a la reraguarda, vol dir que hom està disposat a fer tots els sacrificis, tot el que calgui per a fer se digne dels combatents que defensen amb llur sang i llur vida la llibertat del proletariat mundial.

A la manifestació d'ahir hi anaven uns homes que ningú no s'explica per què no es troben al front ocupant el seu lloc a les trinxeres. Si algú ha cregut que passejant un determinat color pels carrers de Barcelona ja n'hi ha prou, caldrà que hom li faci comprendre que ja ho prescriu

l'hora dels trucs i dels emboscaments.

Les necessitats de la guerra no són oposades a l'admissió de voluntaris. No sobren mai els homes amb cor i amb carn d'herois, i els heroismes dels qui són valents de veritat, són més necessaris davant dels fusells dels facciosos que no pas a la Plaça de Catalunya, o cridant visques! a les oïdes dels rectors polítics de la República...

El Poble ja està cansat de tanta comèdia. Quan en vol veure, de comèdia, ja té els seus teatres, on la fan més desinteressada. Perquè el Poble, amics, ja comença a preguntar se si és hora de fer comèdia, i comèdia interessada, o el moment de desorganitzar la reraguarda dels vius que ho fan tot per a defugir el perill de les bales.

Les dones tenen raó: tots els homes i totes les armes, al front. I els qui restin a la reraguarda, a treballar de ferm i les hores que calgui, per tal que els combatents en tinguin més, d'armes, i per tal que la República tingui mitjans econòmics per a comprar el material bèl·lic necessari.

Tota altra cosa són cançons, comèdia ridícula, amb les quals, en lloc d'enlairar la moral del Poble, hom produeix el fàstic més asfixiant. I coses pitjors, encara.

A dos-cents cinquanta quilòmetres de les trinxeres, només hi ha lloc a això: a fer el silenci, a tenir molt d'ull i a treballar abnegadament, amb el major esperit de sacrifici. Els altres, els herois de carreró, tenen el seu lloc d'honor a dos-cents cinquanta quilòmetres de Barcelona.

Que vagin a ocupar-lo dignament, que així la reraguarda podrà fer la via que el fàstic, ara, no li deixa fer.

J. PEIRÓ

Clinica per a Malalties de la Pell i Sang Tractament del Dr. VISA-Dr. Llinàs

Tractament rèpli i no operatori de les almorranes (morenes)

Curació de les «úlceres (llagues) de les cames» — Tots els dimecres i diumenges, de 11 a 1 — R. CASANOVA (Sta. Teresa), 50 — MATARÓ

raó (oh, si els feixistes comptessin amb aquest element!), i perquè les potències democràtiques van a rectificar quelcom de llur conducta criminal i suïcida impel·lides pel propi interès i pel despertar de la classe obrera i l'opinió liberal.

Però, amb tot, cal no oblidar la lliçó que ens ensenya a no refiar-nos de ningú. Només així és segur el fracàs de l'ofensiva feixista i la pèrdua, per ells de la guerra. Tinguem la certesa d'ésser eficaçment ajudats en la nostra lluita única contra Itàlia, Alemanya i Portugal, si tots, front i reraguarda, governants i governats, demostrem que les batalles de Guadalaajara, Madrid i Terol i els enfonsaments de l'«Espanya» i el «Balears» no foren casualitats sense base, sinó victòries degudes a la principal arma en la guerra: la voluntat de vèncer. Mentrestant, aguantem, que en resistir consisteix el principi del triomf dels qui esperen quelcom que indefectiblement vindrà, si ho saben merèixer.

Les darreres agressions contra Barcelona

El ministeri de Defensa Nacional ha facilitat la següent nota:

«Durant les últimes 24 hores — comptades des de les 21 del dia 17 a les 21 del 18 —, s'han realitzat set noves agressions aèries contra Barcelona, cinc d'elles per avions italians Savoia Marchetti 81 i les altres dues per aparells alemanys Junker.

Els bombardeigs s'efectuaren el dia 17 a les 22'17 i el dia 18 a la 1'14, a les 4, a les 6'59, a les 9'30, a les 13'11 i a les 15.

Aquestes agressions han originat noves víctimes entre la població civil.

A l'Hospital Clínic ha mort, a conseqüència de les lesions que sofrí en un dels bombardeigs, el vice-cònsol de França, M. Antony le Couteux.

Entre els ferits figuren el cònsol general de França, M. Binet, i l'antic ambaixador del Brasil, Peçanha.

L'aviació facciosa ha bombardejat també Colli-Blanc, Tarragona, Sagunt i Castelló.

SABÓ en pasta

Rafael Casanova, 11 (magatzem)

Comissaria d'Ordre Públic

Ha estat detingut pels Agents que pertanyen a la plantilla d'aquesta Ciutat i Comarca, Josep Rodríguez Pérez, per dedicar-se a la propalació de bulis i notícies derrotistes, pel que ha estat posat a disposició del senyor Jutge d'Instrucció d'aquesta Ciutat.

LINEES PARAULES DEL COMISSARI

El Cap de la Comissaria de Mataró senyor Deyreil ens prega que fem pública la nota següent:

«Per tal d'acabar la sèrie de mentides que els simpatitzants dels assassins fan córrer, s'han donat severes ordres als funcionaris d'aquesta Comissaria per emprendre una activíssima campanya en contra dels qui perfectament disfressats d'anifeixistes procuren, encara que estèrilment, desmoralitzar la reraguarda.

Jo, com a Cap d'aquesta Comissaria, demano a tots els partits polítics i sindicals, així com també al poble en general, ajudin la tasca d'aquesta verdadera policia antifeixista, denunciant tot allò que pugui mermar, per insignificant que sigui, la totalitat immediata de la victòria final.

La tasca ja s'ha començat. No defallim i lluitem per fer nos dignes dels germans que lluiten a les primeres files.

Salut, República i Victòria.

Mataró, 19 de març del 1938.»

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per fer un present de bon gust.

CAMP DE L'ILURO S. C.

Diumenge, 20

Tarda, a les 3'45

Campionat de Primera Divisió Lliga Catalana

EUROPA - ILURO

Primers equips

Per ésser el primer encontre d'aquesta envergadura, l'equip local jugarà amb l'entusiasme que ens té acostumats per assolir la victòria.

ENTRADA GENERAL: 2 PESSETES

Informació local

DIETARI

Els espanyols que al preu que sigui han llogat a Itàlia i a Alemanya, aparells i homes amb el mandat d'assassinar la nostra teraguarda i destruir les ciutats, amb una brutallitat sense precedents a la història, no s'hauran preguntat, amb toia seguretat, amb quin criteri els deuen tenir els alemanys i els italians.

«Quin concepte poden merèixer, encara que es tingui l'ànima de criminal uns homes que en lloguen d'altres per destruir el propi país?»

Segurament la mateixa que, ens deuria tenir si pogués aquell feixistoide que durant mesos i mesos ha seguit alegriament les victòries feixistes, ha trobat que aquí no es podia viure—ell, que s'ha passejat per tot arreu escampant verí—i ara, les bombes dels feixistes l'han trinxat com un vulgar «tojito».

Perquè segons resulta de la pràctica, les bombes de l'aviació criminal no s'entretenen a triar. I a la millor carrega aquell que ja tenia les mans a punt d'aplaudir les columnes de la invasió...

Encara que sembli mentida, hi ha gent que no s'enterneix i amb menyspreable covardia, de criminal instint, dià: —És la guerra!

Aquests, però, també reben.

***

Aquell que per damunt de tot no

reacciona contra aquesta actitud germànica i italiana que mercès a una traïdoria de quatre degenerats ha convertit Espanya en un munt de runes, és responsable del mateix crim.

La nostra guerra, és abans de tot una guerra d'independència. I penseu com vulgueu només hi ha una actitud a prendre: contra la invasió, tot.

Com la que respon aquest ciutadà que ahir dela en una conversa: —Jo mai més, mentre seré viu, no compraré res a Alemanya, encara que hagi de canviar d'indústria.—X.

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR
de l casa xeressana
MORALES PAREJA
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

DE FUTBOL. — Demà l'Iluro s'acata amb l'Europa en matx de l Divisió de Lliga.—Demà diumenge comença a disputar-se el Torneig de 1.ª Divisió de Lliga Catalana. L'Iluro, en el seu camp, tindrà per adversari el C. D. Europa. Aquest serà sens dubte un adversari seriós per a l'equip local, però és de creure que els jugadors que integren aquest, no escalfaran entusiasme per a sortir airosos de la palestra i oferir un bell encontre als aficionats mataronins. Dins les dificultats del moment, l'Europa és dels clubs que posseeix millor

Obriu comptes lliures

Els comptes lliures no estan subjectes a intervenció de cap mena.

Utilitzeu el xec barrat

Es el distintiu modern del comerç ben organitzat.

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

conjunt i poi considerar se, per tant, com un dels participants més destacats del Torneig de Lliga.

L'equip de l'Iluro serà a base dels jugadors següents: Marif, Cabruja, Pera, Floris, Arañó, Mompart, Palomer, Petit I, Petit II, Niubó, Navarro, Peiró i Feliu.

El joc s'iniciarà a les quatre.

Per 50 cèntims podeu fer un bon obsequi, amb

ILURENOS

postre mataroní

Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per PASTISERIA BATET.

UNA NOTA DE LA FEDERACIÓ COMARCAL DE SINDICATS U.G.T. DEL MARESME.—Demà diumenge, dia 20, de març, a les deu del matí, tindrà lloc en la sala-teatre de la Casa del Poble, d'aquesta ciutat, una reunió de Sindicats de la Comarca del Maresme afiliats a la Unió General de Treballadors, per tal d'assenyalar-los la tasca que els està encomanada i les orientacions que han de donar als respectius afiliats, d'acord amb els moments difícils que estem vivint i per al triomf definitiu dels ideals proletaris.

MORALES PAREJA — XERRES

Demaneu sempre:

CONYAC POPULAR

CONYAC EXTRA Morales Pareja

CONYAC JULIO CÉSAR

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

DE CORREUS.—Relació dels objectes detinguts en aquesta Carteria, per no donar-se raó dels seus destinataris:

Llúcia Deulofeu, Riera, 52, 2.ª, procedent de la Base 1.ª

Domenec Sans, retornada del front del Centre.

Vicenç Moles, retornada del front de Llevant.

Norbert Figueres, carrer del Castell, 13, procedent del front de Madrid.

Joan Casolas, P. República, n.º 14, procedent Equip mòbil, n.º 4.

Dolors Córdoba, Fermí Galan, 262, procedent de la Base 8.

Angela Bonany, carrer de la Cooperativa, n.º 8, procedent de la Base 7.ª

Salvador Amat, carrer de Fermí Galan, 108, baix, procedent de la Base 7.ª

Joaquim Llovenas, carrer de M. Bakunin, procedent del Front d'Aragó.

Ramon Francisco, retornada de València.

UNA NOTA DEL SINDICAT SANITARI DEL MARESME (U.G.T.).—«Company Director de LLIBERTAT.

Ciutat.

Molt us agrairé la publicació de la següent nota en el diari LLIBERTAT que tan dignament dirigeu.

Est espera de veurem atès, restia vostre i de la causa antifeixista

Francesc Ros

Secretari General del Sindicat Sanitari del Maresme (U. G. T.)

!!CAL DEPURAR!!

El Sindicat Sanitari del Maresme

(L. G. T.), veïllant pels interessos del proletariat i la causa antifeixista, i complint les consignes que la nostra organització sindical ha llançat per intensificar el desemmascament de tots els emboscats i la cinquena columna, ha expulsat del seu Sindicat a Anselm Estengre Algué, auxiliar de farmàcia d'Arenys de Mar, per haver comprovat que la seva actuació és de desafecte al règim com ho demostra les proves que tenim al nostre abast.

A l'ensem ha presentat la corresponent denúncia al lloc pertinent.

El que fem públic per al general coneixement.

Pel Sindicat Sanitari del Maresme U.G.T.
Francesc Ros
Secretari General.

MANÇANILLA «LA MAJA»
XERES PINÍSSIM «PETRONIO»
MORALS PAREJA - XERES
Depositari: MARTI PITÈ — MATARÓ

**Conselleria
d'Assistència Social**

QUADRE DE VISITES
DEL DISPENSARI DE L'HOSPITAL
MUNICIPAL

Director: Dr. Viladevall, Medicina general i cirurgia.

Sub-Director: Dr. Campamar, Medicina general. (Visita dilluns, dimecres, divendres, de 10 a 11 matí).

Dr. Cabanes: Medicina i cirurgia generals i Obstetrícia. (Visita dimarts, dijous, dissabtes, de 6 a 7 tarda).

Dr. March: Malalties de la Infància. Visita dilluns, dimecres, divendres a les 11 matí).

Dr. Guix: Odontologia. (Visita dimarts, dissabtes, de 4 a 5 tarda).

Dr. Seix: Tisiòleg. (Visita dijous, a les 5 tarda).

Metge operador: Dr. Gubern.
Llevadora: Rosa Alfonso. — Visita els dijous de 6 a 7 tarda.

NOTA. — Per la visita precisa la prèvia autorització de la Conselleria que ha d'ésser sol·licitada amb la deguda antelació.

FALTA SERVENTA

Escriure pretension a
Apartat n.º 8 - Mataró

**Capó dels Invàlids
Bon Cooperatiu**

Se posa a coneixement del públic en general que en el sortit efectuat avui a la Conselleria d'Assistència Social, corresponent al dia 18 de març del 1938, segons consta a l'acta) a poder d'aquesta Conselleria, el premi de vint-i-sis pessetes ha correspost al

Número 591

Els números corresponents, premiats amb tres pessetes, són els següents:

091 - 191 - 291 - 391 - 491 - 691 - 791 - 891 - 991.

Mataró, 18 de març del 1938.

Aquest número ha estat sotmès a la censura

Informació del dia

Barcelona

4 tarda

Comunicat oficial d'anit

EXÈRCIT DE TERRA

Est.—L'activitat registrada als diferents sectors d'aquest Exèrcit ha estat molt menys intensa que en les jornades anteriors. Les nostres forces s'han limitat a rebutjar alguns reconeixements ofensius dels facciosos en direcció a Berge.

Altres Exèrcits.—Sense novetat.

Crèdits pels refugiats

El «Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya» publica un Decret de Finances posant a disposició d'aquest Departament un crèdit de vuit milions de pessetes per tal d'atendre les despeses dels refugiats de diversos Ajuntaments de Catalunya.—Fabra.

A la Generalitat

Declaracions del senyor Companys

El senyor Companys ha rebut avui diverses visites entre les quals hi havia la del coronel Reyes, Cònsol de Mèxic, magistrat senyor Tauler, conseller de Governació senyor Sbert i l'Ajuntament de Barcelona presidit per l'alcalde Hilari Salvador.

Més tard ha rebut als periodistes als quals ha fet les següents manifestacions:

Ja en el darrer Consell el Govern de la Generalitat va posar de relleu davant del món civilitzat els procediments feixistes, palesant d'una manera clara la naufragi de les pràctiques sanguinàries amb el feixisme, que ha de fer reaccionar a tota persona honrada.

Que cada u compleixi amb el seu deure, sense abandonar el seu lloc de treball i aquesta solidaritat de responsabilitat serà prou per derrotar el feixisme el triomf del qual seria tant com retrocedir al temps de la barbàrie.

Catalunya a la qual he acompanyat en hores de joia i en hores de tragèdia, sap que mentre compti amb aquesta voluntat de vèncer no pot haver hi derrota possible. Ara la magnitud de la tragèdia ha fet horror a tot el món. Al costat de la República Espanyola ha lluitat i lluitarà per defensar els principis de la democràcia i de la llibertat.

Hem de persistir i persistirem sense defallença en aquesta tasca, per arribar a la victòria per la qual és necessària, més que mai, l'unió de tots.

Tothom al seu lloc. Depèn d'aquesta disciplina que poguem comptar,

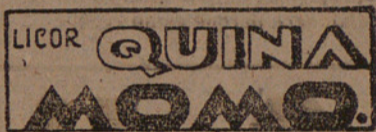
amb data propera, amb la derrota del feixisme a Espanya i amb ella la davallada a tot el món per assegurar una pau veritable.—Fabra.

Visites

El Conseller de Governació i Assistència Social senyor Sbert ha visitat els ferits hospitalitzats, víctimes dels darrers bombardeigs i després ha recorregut els llocs de la Ciutat on caigueren les bombes dels avions feixistes.—Fabra.

El Tribunal d'Espionatge

El Tribunal d'Espionatge i Alta Traïció de Catalunya ha condemnat a la pena capital a René Pierre, a trenta anys d'internament a Maria Muni i ha absolt a Marcel Quilez.—Fabra.

Estranger

4 tarda

L'ofensiva xinesa continua

HANKU.—El replegament de les tropes japoneses va adquirint més amplitud cada dia, sobretot cap el nord del Riu Groc, el qual ha estat franquejat per les tropes xineses amb una gran extensió de terreny. Hom espera que una ciutat important serà molt aviat ocupada per les tropes xineses.—Fabra.

Accident

HAVANA.—A la província de Santa Clara, un autòmobil de passatgers ha caigut al riu. S'han ofegat 12 passatgers.—Fabra.

La reacció de la premsa nordamericana

NOVA-YORK.—Tota la premsa pública en mig de grosses titulades, informacions dels bombardeigs sobre Barcelona pels avions feixistes, protestant de tanta barbàrie.

El «New York Tribune» diu que aquesta mofança de gent a Barcelona és l'apologia de l'horror i de la vergonya de la guerra d'Espanya realitzada pel feixisme internacional. És la guerra contra la Humanitat que es realitza a Espanya en mig de la passivitat d'una Europa embruïda per l'audàcia feixista.

Un altre diari diu:

Qui ha parlat dels Caballers de l'Airé? És que hi haurà algú que vulgui estrènyer les mans brutes de sang i de crim d'aquests aviadors

que han pres part a la melança de Barcelona?

Guardeu pel general Donet, italià de naixença per vergonya d'Itàlia, que és propulsor d'aquesta guerra totalitària des de l'aire, l'odi que pugui merèixer el criminal més gran que hagi nascut.—Fabra.

La tensió polaco-lituana

VARSOVIA.—Es diu que tota la nit, destacaments de tropes polques han marxat en direcció a la frontera lituana.—Fabra.

CALINAS.—El Govern lituà ha llançat una proclama al poble, en la qual es demana que respongui a qualsevol ordre que sigui precisa per tal de defensar la seva independència.—Fabra.

VALLIN.—Es diu que el Govern lituà ha lliurat la resposta a l'últimatum del govern polac i que dona satisfaccions per l'incident sense perdre la serenitat ni donar més importància de la que tenen als incidents ocorreguts.—Fabra.

Mèxic i la seva independència econòmica

MÈXIC.—El president Cárdenas ha publicat una nota en la qual posa de relleu que és necessari que el Govern mexicà adopti mides concretes per tal que siguin acomplertes les sentències arbitrals sobre indemnitzacions de les companyies petrolíferes, arribant fins a l'expropiació d'aquestes.

El Govern mexicà ha previst les conseqüències d'aquesta actitud i espera que el poble restarà disposat a respondre a totes les disposicions que li siguin precises. Es tracta d'assegurar la independència econòmica del país i el Govern vol donar a tots els ciutadans els mitjans necessaris a fi oué puguin desenvolupar les seves necessitats, arribant a modificar, si cal, els tipus de canvi.

El President Cárdenas diu que no deixarà perdre res en el propòsit de veïllar per l'alliberació del seu poble socialment i econòmicament.—Fabra.

Biblioteques Públiques

De la Societat IRIS (Melior de Palau, 25): Oberta els dies feiners del dilluns al divendres, de 8 a 10 de la nit; dissabtes i dies festius de 6 a 8 del vespre.

De la Societat ATENEU (Melior de Palau, 3): Horari: Dimarts i dijous, de dos quarts de 7 a 8 del vespre; dissabtes, de 4 a 7 tarda; diumenges, de 11 a 1 matí i de 4 a 7 tarda.

De la CAIXA D'ESTALVIS (Plaça de la Llibertat): Hores de lectura: Dies feiners, del dilluns al dissabte, de 11 a 1 del matí i de dos quarts de 6 a dos quarts de 9 del vespre. Resta tancada els diumenges i festius.

De la SOCIETAT MODERNA FRATERNITAT (Ciudadans, 32 i Cuba, 47): Oberta de dilluns a divendres, de 8 a 10 del vespre, i els dissabtes de 4 a 6 de la tarda.

SOCIETAT ATENEU POPULAR :-: MATARO

Damà Diumenge, dia 20 de març del 1938 - A les 5 en punt de la tarda
Es posarà en escena la bonica comèdia de J. Pous i Pagès

L'ENDEMÀ DE BODES

Interpretada per la tan aplaudida

Companyia "Talia" de la Societat

Primer actor i director: RUFÍ ILLA

Amants del Teatre: ASSISTIU-HI

Llibertat

òrgan oficial del consell municipal

Manifestacions d'Indalecio Prieto al «Daily Express»

Requerit pel periòdic londinenc «Daily Express» perquè exposés la seva opinió sobre l'aspecte de la guerra a Espanya, el ministre de Defensa Nacional ha contestat telefònicament en aquests termes:

«El miler de víctimes que l'aviació italiana i alemanya ha produït avui entre la població civil de Barcelona, constitueix tràgica i eloqüent expressió de tot el que passa a Espanya. Som un país en el qual, a base d'una sublevació militar, forjada a Berlín i Roma i gestionada dintre del nostre territori per legions d'espies ben dirigits, dues nacions, amb l'extraordinària desimboltura de moviments que proporciona el sistema dictatorial, han emprès una acció comanditària per apropiarse de les nostres riqueses i obtenir aquí posicions militars pròpies a l'assoliment d'ulteriors plans guerrers, en els quals xifren llur cobejança de passar a la immortalitat els dos homes que regeixen aquestes dues nacions.

Forces militars d'Itàlia i Alemanya, amb abundantíssim i molt modern material, lluiten a Espanya. Per què? Per simple solidaritat política amb els

militars espanyols sublevats, que també intenten implantar la dictadura? Seria pueril pensar que les dites nacions debiliten llurs exèrcits i minven llur material bèl·lic per simple simpatia política. Lluiten per llurs propis interessos. Això és d'una claredat meridiana.

En política internacional podran variar les amistats. El que mai no es pot modificar és la geografia. Itàlia i Alemanya, adonant-se de l'enorme valor geogràfic d'Espanya, han decidit apropiarse'n. Els que no ho veuen així, serà perquè estan cecs.

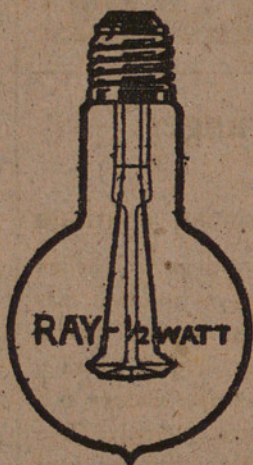
Nosaltres acabem de sofrir un revés. No pretenim amagar-ho. L'enemic ha obert forat en els nostres fronts d'Aragó i les divisions italianes, auxiliades per l'aviació i l'artilleria alemanyes, han aconseguit avançar vers la voreta occidental de la Mediterrània, darrera la il·lusió d'Itàlia de tenir aquesta mar completament seva, i s'ha aproximat als Pirineus orientals. És a dir, Alemanya i Itàlia han accentuat les amenaces d'interrompre el tràfic per una de les rutes marítimes més interessants del món i assetjar França.

Qui té la culpa que això sigui així? No serà el poble espanyol, que porta vint mesos desagnant-se i arruinant la seva economia. La culpa recaurà completament sobre els governants d'Anglaterra i França, que, amb inconseqüència sense exemple en la història, han auxiliat Alemanya i Itàlia, suggerint, patrocinant i mantenint el pacte de No Intervenció que no és altra cosa sinó un descarat auxili a l'acció italo-alemanya.

La República espanyola porta sobre si una càrrega que no hauria de ésser exclusivament seva, perquè en defensar la seva independència i la seva llibertat, defensa també l'expansió comercial i militar d'Anglaterra, sense la qual no podria subsistir l'Imperi Britànic i defensa, també, la seguretat de França, indispensable a aquesta nació per a no enfonsar-se.

Encara que conscient de tot això, la República espanyola solament havia demanat a Anglaterra i França el respecte al legítim dret de comprar amb or les seves armes per defensar-se a si mateixa i per defensar-se també a elles. Però, petició tan justa, tan elemental i tan mínima, fou denegada. Tremenda responsabilitat històrica per als que des de les altures governatives dels grans pobles, procediren així!

«Daily Express» es pregunta quina mesura es podria adoptar en l'hora present. Una sola i molt senzilla: que els governants francesos i britànics, recobrant el sentit de llur responsabilitat, encertin a servir els destins de les nacions que regeixen i que no encertaren a distingir quan contemplaren a través de vidres deformadors, el caràcter, volum i significació de la guerra internacional que a Espanya es desenrolla.»

MILESA

Manufactura Ibèrica de Lámparas Eléctricas S. A.

Bombetes de tots els tipus

Usuals: «Pera», «1/2 watt», «Standard», «Opalines», «Llum del dia».

De fantasia: «Flames», «Esfèriques», «Perfums», «Cilíndriques», «Xinxetes», etc.

Fàbrica a Mataró:

FRANCESC LAYNET (Borda 5)
Telef. 108

Vitrina compro

pago bé

Raó: Administració de LLIBERTAT

IMPREMTA MINERVA. — MATARÓ

C. N. T. AGRUPAMENT D'ESPECTACLES PÚBLICS DE MATARÓ A. I. T.

Cinema Gayarre

Programa pel Dissabte, dia 19 de març

La Casta Susana

Meg Lemonier - Henry Garat - Raimu
Una luxosa filigrana segle XX

La Divina Gloria

Marion Davies - Dick Powell - Mary Astor - Pat O'Brien
Divertida comèdia 100 per 100 arrevistada

Clourà el programa un film de dibuixos animats

TEATRE CINEMA CLAVE

Programa pel Diumenge, dia 20 de març

CINEMA MODERN

Dissabte i Diumenge, 19 i 20 març

Vampiresas 1933

Warren William - Joan Blondell
Gran revista musical

Juventud de Máximo

Un film soviètic i, per tant, alliçonador
Un film antifeixista

Clourà el programa una cinta de dibuixos animats

TEATRE MONUMENTAL CINEMA

Selecte Programa de Cinema i Varietats per Diumenge 20 de març 1938 - Tarda a les 4'30 i nit a les 9'30

La emocionant pel·lícula

A BALA Y CORAJE

pel famós Ken Maynar

FI DE FESTA

Los Harrys - Harlema - Goyita Rifé - Carmelita Wernoff

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 GERMANES GOMEZ - Blanquita Gomez

Roberí Foní - Orquesira de l'Agrupament

L'Espectacle de màxima garantia i dinàmic 100 per 100 que veureu amb gust! Distinció, elegància, art, ritme, frivolitat, cares boniques